

**LIETUVOS BANKO
FINANSŲ RINKOS PRIEŽIŪROS TARNYBOS
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

SPRENDIMAS

DĖL X. X. IR CHUBB INSURANCE COMPANY OF EUROPE SE GINČO NAGRINĖJIMO

2021 m. vasario 3 d. Nr. V 2021/(34.70.E-3403)-429-41
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir *Chubb Insurance Company of Europe SE* (toliau – draudikas), kurio įgaliotas atstovas pretenzijoms nagrinėti Lietuvoje yra UAB „OPS Lietuva Assistance“ (toliau – draudiko atstovė), kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2016 m. rugsėjo 10 d. tarp pareiškėjo ir draudiko buvo sudaryta Įrangos draudimo sutartis (draudimo liudijimo Nr. (*duomenys neskelbiami*)), kurios neatskiriama dalis yra „Omnitel“ įrangos draudimo taisyklės (toliau – Taisyklės) ir kuria buvo apdraustas mobilusis telefonas „Iphone 6 4G Space Gray 16GB“ (toliau – mobilusis telefonas). Draudimo liudijime nurodyta, kad draudimo liudijimas įsigalioja nuo tos dienos, kai draudimo liudijimą pasirašo apdraustasis asmuo, draudimo apsaugos terminas kas mėnesį automatiškai pratęsiamas, jei sutartis nėra nutraukiama.

2020 m. rugpjūčio 31 d. pareiškėjas kreipėsi į draudiko partnerės *Telia Lietuva, AB*, (toliau – draudiko partnerė) saloną dėl įvykio, kurio metu mobilusis telefonas nukrito ir sudužo (toliau – įvykis). Pareiškėjas užregistravo įvykį ir prašė atlyginti dėl įvykio patirtus nuostolius, t. y. prašė pagal draudimo sutarties sąlygas pakeisti mobilųjį telefoną kitu.

Atlikusi pareiškėjo mobiliojo telefono apžiūrą, draudiko partnerė nustatė, kad mobiliojo telefono neįmanoma suremontuoti. Kadangi draudiko partnerė negalėjo pasiūlyti analogiško mobiliojo telefono, pareiškėjui buvo pasiūlyta to paties gamintojo turėtos įrangos funkcionalumą labiausiai atitinkanti įranga – „Iphone 6 64 GB“. Pareiškėjas nesutiko su draudiko partnerės pasiūlytu žalos atlyginimo būdu, todėl tarp šalių kilo ginčas.

Kreipimesi į Lietuvos banką dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo pareiškėjas prašo rekomenduoti draudikui pakeisti mobilųjį telefoną pagal draudimo sutarties sąlygas. Pareiškėjas nurodė, kad į draudiko partnerės saloną atsiųstas mobilusis telefonas neatitinka draudimo sutartyje nurodytų sąlygų. Pareiškėjo teigimu, mobilusis telefonas turėtų būti pakeistas pagal kainoraštyje nurodytą pirkimo metu buvusią sumą.

Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi draudiko atstovė nurodė nesutinkanti su pareiškėjo reikalavimu ir prašo jį atmesti. Draudiko atstovės teigimu, visiems draudėjams Taisyklių nuostatos galioja vienoda apimtimi, nesvarbu, kas yra mobiliojo įrenginio gamintojas ar koks įrenginio modelis. Draudiko atstovė paaiškino, kuo pareiškėjui naujas mobilusis telefonas „Iphone 6 64 GB“ buvo paskirtas vadovaujantis Taisyklių 9.4 papunkčio nuostatomis. Draudiko atstovės teigimu, tokio paties mobiliojo telefono modelio („Iphone 6 16 GB“) draudiko partnerė nebegali pasiūlyti, todėl buvo pasirinktas labiausiai turėtos įrangos funkcionalumą atitinkantis mobilusis telefonas – „Iphone 6 64 GB“. Draudiko atstovė pabrėžė, kad Taisyklėse nėra nustatyta, kad mobilusis telefonas turi būti keičiamas pagal mobiliojo telefono įsigijimo metu nurodytą įrangos kainą. Dėl šios priežasties, draudiko atstovės nuomone, nagrinėjamu atveju pateiktas sprendimas atitinka tarp šalių pasirašytos draudimo sutarties nuostatas, nes pareiškėjo mobilusis telefonas yra keičiamas į analogišką įrangą. Draudiko atstovė pažymi, kad jeigu mobilusis telefonas būtų keičiamas į brangesnį, tokiu atveju pareiškėjas nepagrįstai praturtėtų draudiko sąskaita. Atsižvelgiant į tai, draudiko atstovės teigimu, draudiko priimtas sprendimas yra pagrįstas, todėl pareiškėjo reikalavimas turi būti atmestas.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad, tarp šalių ginčas kilo dėl žalos atlyginimo būdo – įvykio metu sugadinto mobiliojo telefono keitimo kitu įrenginiu.

Vertinant ginčo šalių paaiškinimus, atkreiptinas dėmesys į CK nuostatas. Pagal CK 6.987 straipsnį, draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Pažymėtina, kad šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Nuo pasirinktos draudimo apsaugos priklauso draudikui mokamo atlyginimo už prisiimtus įsipareigojimus, t. y. draudimo įmokos, dydis. Kasacinio teismo praktikoje yra nurodyta, kad draudimo sutartimi draudimo objektui teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti – draudikas, priimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012).

Atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėjas, sudarydamas draudimo sutartį, siekė apsaugoti savo turtinius interesus, o draudikas įsipareigojo pareiškėjui išmokėti draudimo išmoką įvykus draudžiamajam įvykiui. Galiojantys teisės aktai leidžia draudikui nustatyti prisiimamos draudimo rizikos ir teikiamos draudimo apsaugos ribas – atvejus, kada mokama ir kaip apskaičiuojama draudimo išmoka. Sudarydamas draudimo sutartį draudikas pasiūlo sąlygas, apibrėžiančias jo prisiimamą riziką, ir pagal tai apskaičiuoja draudimo įmokos dydį. Nagrinėjamu atveju pareiškėjo ir draudiko sutartis buvo sudaryta pagal Taisykles, kurios yra neatskiriama draudimo sutarties dalis.

Taisyklių 9.4 papunktyje yra nurodyta, kad „draudimo suma – tai apdraustos įrangos pakeitimo arba remonto išlaidos už vieną draudžiamą žalą. *Jei įranga sugadinta nepataisomai, ji bus pakeista to paties gamintojo ir modelio įrenginiu. Jeigu tokio paties modelio įrangos „Omnitel“ pasiūlyti nebegali, tuomet pažeista, pavogta ar prarasta įranga bus pakeista labiausiai turėtos įrangos funkcionalumą atitinkančia įranga, už ne didesnę nei draudimo įsigijimo metu kainoraštyje nurodytą įrangos kainą, kuri negali viršyti 1300 eurų.*“

Vertinant šalių sudarytos draudimo sutarties nuostatas, svarbu yra tai, jog šalys, sudarydamos draudimo sutartį, susitarė, kad jei pareiškėjo mobiliojo telefono nebus įmanoma suremontuoti, jis bus pakeistas kitu tokiu pačiu, o jeigu nėra galimybės keisti tokiu pačiu, tai labiausiai mobiliojo telefono technines savybes atitinkančiu įrenginiu. Lietuvos banko vertinimu, svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad Taisyklėse yra nurodyta, jog šalys susitarė dėl maksimalios keičiamo mobiliojo telefono sumos, t. y. kad mobiliojo telefono suma negali viršyti įsigijimo metu kainoraštyje nurodytos mobiliojo telefono kainos, tačiau jeigu po draudžiamojo įvykio tokį patį mobilųjį telefoną arba labiausiai turėtos įrangos funkcionalumą atitinkančią įrangą galima įsigyti už mažesnę kainą, tokiu atveju draudikas pagrįstai gali keisti sugadintą mobilųjį telefoną į kitą tokį patį arba labiausiai turėtos įrangos funkcionalumą atitinkančią įrangą.

Vertinant ginčo šalių argumentus, pažymėtina, kad šiuo atveju nėra šalių ginčo dėl to, ar pareiškėjo mobilusis telefonas po įvykio yra remontuotinas. Draudikas iš esmės teigia negalėjęs pasiūlyti analogiško įrenginio, todėl parinko labiausiai pareiškėjo mobiliojo telefono technines savybes atitinkančią įrenginį. Pareiškėjas savo ruožtu nurodo, kad mobilusis telefonas turėtų būti pakeistas pagal kainoraštyje nurodytą pirkimo metu buvusią kainą.

Iš byloje esančių duomenų matyti, kad pareiškėjo turėtas mobilusis telefonas yra „Iphone 6 4G Space Gray 16GB“, o draudikas siūlomas mobiliojo telefono modelis yra „Iphone 6 64 GB“. Taigi, iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų matyti, kad draudiko partnerės parinkto įrenginio techninės savybės yra iš esmės identiškos pareiškėjo turėto mobiliojo telefono savybėms, t. y. pareiškėjui bus suteiktas analogiškas mobilusis telefonas, kuriame vietoje 16 GB talpos bus 64 GB talpa. Dėl šios priežasties, atsižvelgiant į ginčo atveju taikomų Taisyklių nuostatas, kuriose

nurodyta, kad draudiko partnerė pakeis mobilųjį telefoną tokiu pačiu arba kitu labiausiai mobiliojo telefono technines savybes atitinkančiu įrenginiu, darytina išvada, kad draudiko pasiūlytas žalos atlyginimo būdas atitinka Taisyklių nuostatas. Taip pat pažymėtina, kad, nors pareiškėjas teigia, jog mobilusis telefonas turėtų būti pakeistas pagal kainoraštyje nurodytą pirkimo metu buvusią kainą, tačiau, kaip minėta pirmiau, iš šalių sudarytos draudimo sutarties matyti, kad Taisyklėse yra nurodyta, jog mobiliojo telefono kaina negali viršyti kainoraštyje nurodytos mobiliojo telefono kainos, tačiau, jeigu po draudžiamojo įvykio kitą analogišką arba labiausiai turėtos įrangos funkcionalumą atitinkančią įrangą galima įsigyti už mažesnę kainą, tokiu atveju draudikas pagrįstai gali keisti mobilųjį telefoną į kitą analogišką arba labiausiai turėtos įrangos funkcionalumą atitinkančią įrangą.

Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, nėra pagrindo teigti, kad mobiliojo telefono keitimas draudiko pasiūlytu įrenginiu nebūtų pakankamas pareiškėjo faktiškai patirtiems nuostoliams atlyginti ir neatitiktų Taisyklėse nustatytų žalos atlyginimo sąlygų. Dėl šios priežasties galima daryti išvadą, kad draudiko priimtas sprendimas atitinka tiek teisės aktų, tiek šalių sudarytos draudimo sutarties nuostatas, o pareiškėjo reikalavimas yra atmestinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Arūnas Raišutis